

ERFGOEDWET UITTREKSEL

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

archeologisch monument: terrein dat deel uitmaakt van cultureel erfgoed vanwege de daar aanwezige overblijfselen, voorwerpen of andere sporen van menselijke aanwezigheid in het verleden, met inbegrip van die overblijfselen, voorwerpen en sporen;

archeologische vondst: overblijfsel, voorwerp of ander spoor van menselijke aanwezigheid in het verleden afkomstig van een archeologisch monument;

beschermd cultuurogoed: cultuurogoed dat:

- a. als zodanig is aangewezen op grond van artikel 3.7, eerste lid;

cultureel erfgoed: uit het verleden geërfde materiële en immateriële bronnen, in de loop van de tijd tot stand gebracht door de mens of ontstaan uit de wisselwerking tussen mens en omgeving, die mensen, onafhankelijk van het bezit ervan, identificeren als een weerspiegeling en uitdrukking van zich voortdurend ontwikkelende waarden, overtuigingen, kennis en tradities, en die aan hen en toekomstige generaties een referentiekader bieden;

cultuurogoed: roerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed;

monument: onroerende zaak die deel uitmaakt van cultureel erfgoed;

opgraving: handelingen als bedoeld in artikel 5.1;

rijksmonumentenregister: register als bedoeld in artikel 3.3;

Artikel 1.2. Reikwijdte

2. De bepalingen van hoofdstuk 5 zijn van toepassing in de aansluitende zone, bedoeld in artikel 1 van de Rijkswet instelling aansluitende zone. (*Opmerking van Hans: dit is de 24-mijls-zone*)

Hoofdstuk 3. Aanwijzing als beschermd erfgoed

§ 3.1. Aanwijzing van monument en archeologisch monument

Artikel 3.1. Aanwijzing als rijksmonument

Onze Minister kan ambtshalve besluiten een monument of archeologisch monument dat van algemeen belang is vanwege zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap of cultuurhistorische waarde aan te wijzen als rijksmonument.

Artikel 3.3. Rijksmonumentenregister

1. Onze Minister houdt een register van de rijksmonumenten bij.
2. Het rijksmonumentenregister kan door eenieder worden geraadpleegd.

§ 3.2. Aanwijzing van cultuurogoed en verzameling

Artikel 3.7. Aanwijzing als beschermd cultuurogoed of beschermde verzameling

1. Onze Minister kan ambtshalve besluiten een cultuuro goed dat van bijzondere cultuurhistorische of wetenschappelijke betekenis is en dat als onvervangbaar en onmisbaar behoort te worden behouden voor het Nederlands cultuurbezit aan te wijzen als beschermd cultuuro goed.
4. Een cultuuro goed is:
 - a) onvervangbaar indien er geen of nagenoeg geen ander of gelijksoortig cultuuro goed in goede staat in Nederland aanwezig is;
 - b) onmisbaar indien het een symboolfunctie, schakelfunctie of ijkfunctie heeft.

Hoofdstuk 5. Archeologische monumentenzorg

§ 5.1. Het verrichten van opgravingen

Artikel 5.1. Opgravingsverbod

1. Het is verboden handelingen met betrekking tot het opsporen, onderzoeken, verwerven en het voor handen hebben van cultureel erfgoed of onderdelen daarvan, waardoor verstering van de bodem of verstering, of gehele of gedeeltelijke verplaatsing of verwijdering van een archeologisch monument of cultureel erfgoed onder water optreedt of is opgetreden, te verrichten zonder dat aan diegene voor die handelingen een certificaat is verstrekt.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen gevallen worden geregeld waarop dit artikel niet van toepassing is. Op die gevallen kunnen bepaalde onderdelen van dit hoofdstuk worden uitgesloten of van overeenkomstige toepassing worden verklaard.

Artikel 5.2. Certificerende instellingen

1. Een certificaat als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, wordt verstrekt door een organisatie die beschikt over een accreditatie waarmee de Stichting Raad voor Accreditatie kenbaar heeft gemaakt dat er gedurende een bepaalde periode een gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat de certificerende instelling competent is voor het verstrekken van certificaten en dat wordt voldaan aan eisen met betrekking tot de onafhankelijkheid, onpartijdigheid, continuïteit of aan andere eisen waarmee de kwaliteit van de verstrekking kan worden bevorderd.

Artikel 5.3. Verstrekken certificaat

Een certificerende instelling verstrekt een certificaat slechts indien de aanvrager voldoende aantoon opgravingen op professionele wijze als bedoeld in artikel 5.4 te zullen verrichten.

Artikel 5.4. Voorwaarden certificaat

1. Een certificaathouder verricht een opgraving op professionele wijze.
2. Het op professionele wijze verrichten van een opgraving houdt tevens in dat de werkzaamheden en aangetroffen archeologische vondsten worden gedocumenteerd, de vondsten worden geconserveerd en een rapport wordt opgesteld waarin de resultaten van de werkzaamheden zijn beschreven.

Artikel 5.5. Nadere regels rond de certificering

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld over:

- a) het verrichten van een opgraving op professionele wijze;
- b) het vaststellen door Onze Minister van een beoordelingsrichtlijn, protocol of andere richtlijn met eisen ter bevordering van de professionaliteit van het verrichten van een opgraving waaraan een aanvrager dient te voldoen om in aanmerking te komen voor een certificaat;
- c) het handelen overeenkomstig een document als bedoeld in onderdeel b);
- d) de werkzaamheden door een certificerende instelling die onder het verstrekken van certificaten als bedoeld in artikel 5.2 worden verstaan;
- e) tarieven die door een certificerende instelling in rekening kunnen worden gebracht voor het afgeven van een certificaat;

- f) het doen van een mededeling aan Onze Minister van een intrekking of een schorsing van een certificaat of accreditatie;
- g) de uitwisseling van informatie tussen certificerende instellingen onderling en met Onze Minister in het kader van toezicht en handhaving.

Artikel 5.6. Melden opgraving en overdragen vondsten en rapporten

1. Een certificaathouder meldt de aanvang van een opgraving aan Onze Minister.
2. Binnen twee weken na voltooiing van de opgraving meldt een certificaathouder aan Onze Minister de eerste bevindingen.
3. Een certificaathouder conserveert de aangetroffen archeologische vondsten en draagt deze, alsmede de daarbij behorende opgravingsdocumentatie, binnen twee jaar na voltooiing van de opgraving over aan de eigenaar.
4. Binnen twee jaar na voltooiing van een opgraving legt een certificaathouder aan Onze Minister, aan de eigenaar en aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente waar de opgraving heeft plaatsgevonden het rapport, bedoeld in artikel 5.4, tweede lid, over.
5. Onze Minister kan ontheffing verlenen van de voorschriften, bedoeld in het tweede tot en met vierde lid, voor zover een certificaathouder in een geval redelijkerwijs niet in staat is aan een voorschrift te voldoen.

§ 5.2. Eigendom van vondsten bij het doen van opgravingen

Artikel 5.7. Eigendom van archeologische vondsten

Een archeologische vondst die is aangetroffen bij een opgraving en waarop niemand zijn recht van eigendom kan bewijzen, is eigendom van:

- a) de provincie waar de vondst is aangetroffen;
- b) de gemeente waar de vondst is aangetroffen, indien die gemeente beschikt over een aangewezen depot als bedoeld in artikel 5.7, tweede lid; of
- c) de Staat, indien de vondst is aangetroffen buiten het grondgebied van enige gemeente.

§ 5.3. Depots voor vondsten bij het doen van opgravingen

Artikel 5.8. In stand houden depots

1. Onze Minister wijst voor de opslag van archeologische vondsten die verband houden met de scheepvaart en die zijn aangetroffen bij opgravingen één of meer depots aan, die naar zijn oordeel in het bijzonder geschikt zijn voor die opslag.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor een verantwoorde opslag van archeologische vondsten en de daarbij behorende opgravingsdocumentatie en rapporten eisen worden gesteld met het oog op behoud en toegankelijkheid.

Artikel 5.9. Opslag archeologische vondsten

2. Onze Minister kan bepalen dat archeologische vondsten die verband houden met de scheepvaart en die zijn gevonden bij het doen van opgravingen alsmede de daarbij behorende opgravingsdocumentatie en rapporten worden opgeslagen in een depot als bedoeld in artikel 5.8, derde lid.

§ 5.4. Meldingsplicht archeologische toevalsvondst of waarneming

Artikel 5.10. Archeologische toevalsvondst

1. Degene die anders dan bij het doen van opgravingen een vondst doet waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat het een archeologische vondst betreft, meldt dit zo spoedig mogelijk bij Onze Minister.
2. De gerechtigde tot een archeologische vondst als bedoeld in het eerste lid, is gehouden de vondst gedurende zes maanden, te rekenen van de dag van de in het eerste lid bedoelde melding, ter beschikking te houden of te stellen voor wetenschappelijk onderzoek.

Artikel 5.11. Waarneming

Degene die bij het opsporen van archeologische monumenten, zonder het verrichten van een opgraving, waarnemingen doet, waarvan hij weet dan wel redelijkerwijs moet vermoeden dat die waarnemingen van belang zijn voor de archeologische monumentenzorg, meldt die waarnemingen zo spoedig mogelijk bij Onze Minister.

§ 5.5. Centraal archeologisch informatiesysteem en wijze van melding

Artikel 5.12. Informatiesysteem

1. Onze Minister houdt een Centraal archeologisch informatiesysteem in stand waarin in ieder geval worden opgenomen:
 - a. het rijksmonumentenregister voor zover dat archeologische monumenten betreft;
 - b. de beslissingen op de aanvragen om vergunning voor een rijksmonumentenactiviteit, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, onderdeel c, van de Omgevingswet, voor zover het een archeologisch monument betreft;
 - c. het rapport, bedoeld in artikel 5.6, vierde lid; en
 - d. de meldingen, bedoeld in de artikelen 5.6, eerste en tweede lid, 5.10, eerste lid, en 5.11.
2. Het Centraal archeologisch informatiesysteem kan door eenieder worden geraadpleegd.
3. Het auteursrecht op de rapporten, bedoeld in artikel 5.6, vierde lid, en de daarin opgenomen werken is voorbehouden.
4. Het auteursrecht en het databankenrecht, bedoeld in artikel 2, eerste lid, van de Databankenwet, op het Centraal archeologisch informatiesysteem zijn voorbehouden.
5. Voor de verstrekking van informatie uit het Centraal archeologisch informatiesysteem kunnen kosten in rekening worden gebracht, volgens door Onze Minister vast te stellen tarieven.

Artikel 5.13. Wijze van melding

Onze Minister kan regels stellen over de wijze waarop een melding als bedoeld in artikel 5.6, 5.10 of 5.11 plaatsvindt.

Hoofdstuk 8. Handhaving en toezicht

§ 8.3. Bijzondere bevoegdheden en taken toezichthouders

Artikel 8.6. Bijzondere bevoegdheden

1. De ambtenaren, bedoeld in de artikelen 8.3 en 8.4, zijn bevoegd:
 - a. met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner; of
 - b. te vorderen dat de bewoner hun beschermde cultuurgoederen, museale cultuurgoederen van de rijkscollectie of cultuurgoederen als bedoeld in artikel 4.20, artikel 4.21 of hoofdstuk 6, die in de woning aanwezig zijn, toont.
2. Voor het toezicht op de naleving van de bepalingen van hoofdstuk 6 zijn de toezichthouders bevoegd:
 - a. ruimten en voorwerpen te verzegelen, voor zover dat voor de uitoefening van de in artikel 5:17 van de Algemene wet bestuursrecht bedoelde bevoegdheden redelijkerwijs noodzakelijk is; of
 - b. zo nodig met behulp van de sterke arm de bevoegdheid, bedoeld in artikel 5:17 van de Algemene wet bestuursrecht uit te oefenen.